

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

Predmet br. MICT-13-56-ES

Datum: 8. novembar 2024.

Original: engleski

PREDSJEDNICA MEHANIZMA

Rješava: sudija Graciela Gatti Santana, predsjednica
Sekretar: g. Abubacarr M. Tambaou
Odluka od: 8. novembra 2024.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNA REDIGOVANA VERZIJA

**ODLUKA PO MOLBI ZA PUŠTANJE NA SLOBODU
RATKA MLADIĆA**

Zastupnik g. Ratka Mladića:

g. Dragan Ivetić
g. Branko Lukić

1. Ja, Graciela Gatti Santana, predsjednica Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: predsjednica, odnosno Mehanizam), rješavam po molbi koju je g. Ratko Mladić podnio 24. septembra 2024. (dalje u tekstu: Mladić, odnosno Molba), kojom traži hitno privremeno puštanje na slobodu u Republiku Srbiju (dalje u tekstu: Srbija”).¹

I. KONTEKST

2. Dana 26. maja 2011., Mladić je uhapšen u Srbiji, a 31. maja 2011. prebačen je u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) u Haagu, u Kraljevini Nizozemskoj (dalje u tekstu: Nizozemska).²

3. Dana 22. novembra 2017., Pretresno vijeće I Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ) osudilo je Mladića, na osnovu člana 7(1) Statuta MKSJ-a, za genocid, progon, istrebljenje, ubistvo, deportaciju i nehumana djela (prisilno premještanje) kao zločine protiv čovječnosti i za ubistvo, terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca kao kršenje zakona i običaja ratovanja, te mu izreklo kaznu doživotnog zatvora.³

4. Dana 8. juna 2021., Žalbeno vijeće Mehanizma donijelo je presudu i potvrdilo Mladićeve osuđujuće presude i kaznu doživotnog zatvora.⁴

5. Mladić je od tada u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija, gdje čeka da se odredi država u kojoj će izdržavati ostatak kazne. Mladić je izdržao 13 godina kazne doživotnog zatvora.

6. Dana 10. maja 2024., odbila sam Mladićevu prethodnu molbu za puštanje na slobodu, smatrajući da navodi o uvjerljivim humanitarnim okolnostima na koje se poziva Mladić nisu potkrijepljeni i da se Mladiću pruža sva neophodna njega u PJUN-u.⁵

II. MOLBA I RELEVANTNI MATERIJAL

7. Medicinska služba PJUN-a sastavlja redovne izvještaje o Mladićevom zdravstvenom stanju sve vrijeme Mladićevog pritvora u PJUN-u. Čak i nakon okončanja svih postupaka protiv Mladića,

¹ Hitni zahtjev odbrane za privremeno puštanje g. Ratka Mladića na slobodu u svrhu liječenja u vezi sa nedavnim '[REDIGOVANO]' zdravstvenim komplikacijama koje je ustanovila Medicinska služba, 24. septembar 2024. (povjerljivo), par. 4-5, 13, 21, 30.

² *Tužilac protiv Ratka Mladića*, predmet broj IT-09-92-T, Presuda, 22. novembar 2017. (javno s povjerljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), par. 5222.

³ Prvostepena presuda, par. 5214-5215.

⁴ *Tužilac protiv Ratka Mladića*, predmet broj MICT-13-56-A, Presuda, 8. juni 2021. (javno redigovano), par. 592.

⁵ Odluka po molbi za puštanje na slobodu Ratka Mladića, 10. maj 2024. (javno redigovano) (dalje u tekstu: Odluka od 10. maja 2024.), par. 46. V. takođe Hitna molba odbrane za privremeno puštanje na slobodu Ratka Mladića iz razloga saosjećajnosti i iz humanitarnih razloga ili, alternativno, da mu se odobri da ostatak kazne izdržava u Srbiji, 26. april 2024. (povjerljivo).

moj prethodnik i ja provodili smo strog režim nadzora u vezi s Mladićevim zdravstvenim stanjem, s obzirom na nadzornu ulogu predsjednika nad uslovima pritvora osoba u nadležnosti Mehanizma u PJUN-u. Dana 18. januara 2022., moj prethodnik je naložio sekretaru Mehanizma (dalje u tekstu: sekretar) da traži te izvještaje, kao i izvještaje nezavisnih medicinskih stručnjaka i da ih zavede u spis.⁶ Dana 15. septembra 2022., ja sam, između ostalog: (i) izmijenila učestalost izvještavanja kako bih osigurala da mi Medicinska služba PJUN-a dostavlja izvještaje o Mladićevom zdravstvenom stanju svaki mjesec ili češće ako Medicinska služba PJUN-a to bude smatrala potrebnim; i (ii) uputila sekretara da hitno imenuje dva nezavisna medicinska stručnjaka iz područja [REDIGOVANO] i [REDIGOVANO], koji će svaki pregledati Mladića jednom u dva mjeseca i odmah zatim sastaviti izvještaje u vezi s njegovim zdravstvenim stanjem koji treba da mi budu dostavljeni.⁷

8. Dana 18. septembra 2024., Medicinska služba PJUN-a izvijestila je da se situacija u vezi s [REDIGOVANO] g. Mladića pogoršala i da zahtijeva [REDIGOVANO].⁸ Nakon konsultacije s [REDIGOVANO], donijeta je odluka da je Mladić “pacijent suviše velikog rizika” za [REDIGOVANO] intervenciju.⁹ Mladiću je ponuđeno pribavljanje drugog mišljenja na Odjeljenju [REDIGOVANO] [REDIGOVANO], na što je on pristao.¹⁰ Prema navodima Medicinske službe PJUN-a, [REDIGOVANO] g. Mladića.¹¹

9. Dana 24. septembra 2024., Mladić je podnio Molbu kojom traži hitno privremeno puštanje na slobodu u “Srbiju radi omogućavanja potpunog i odgovarajućeg dijagnostičkog pregleda i drugog mišljenja u vezi s mogućim liječenjem na jeziku koji on u potpunosti razumije, i da se, ukoliko za to postoje indikacije (i ako se on s tim saglasi), provede preporučeni tok liječenja, uključujući [REDIGOVANO]”.¹²

10. Dana 25. septembra 2024., uzimajući u obzir potrebu za detaljnijim informacijama prije donošenja odluke po Molbi, uputila sam sekretara da dostavi podneske sa svim ažuriranim informacijama u vezi s Mladićevim trenutnim zdravstvenim stanjem, uključujući, između ostalog, detaljne informacije o: (i) medicinskim tretmanima i/ili evaluacijama provedenim nakon podnošenja izvještaja PJUN-a od 18. septembra 2024., kao i eventualne ažurirane informacije o

⁶ Nalog u vezi s medicinskim izvještajima, 18. januar 2022. (povjerljivo).

⁷ Javna redigovana verzija “Trećeg naloga u vezi s medicinskim izvještajima od 15. septembra 2022., 19. oktobra 2023. Vidi također Daljni nalog u vezi s medicinskim izvještajima, 3. avgust 2022. (povjerljivo).

⁸ Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 18. septembar 2024. (povjerljivo), par. 4, Dodatak (dalje u tekstu: Izvještaj PJUN-a od 18. septembra 2024.), str. 1.

⁹ Izvještaj PJUN-a od 18. septembra 2024., str. 1.

¹⁰ Izvještaj PJUN-a od 18. septembra 2024., str. 1.

¹¹ Izvještaj PJUN-a od 18. septembra 2024., str. 1.

¹² Molba, par. 4.

Mladićevim pregledima na Odjeljenju [REDIGOVANO] [REDIGOVANO]; (ii) dostupnosti medicinskih pregleda i liječenja u Nizozemskoj, kako u PJUN-u tako i u civilnim bolnicama, za liječenje Mladićevog trenutnog stanja; i (iii) postojećim ili planiranim mjerama da se g. Mladiću obezbijedi pomoć prevodioca prilikom redovnih i *ad hoc* medicinskih pregleda u PJUN-u i u civilnim bolnicama u Nizozemskoj, uključujući i preglede u vezi s njegovim aktuelnim zdravstvenim problemima.¹³

11. Dana 26. septembra 2024., Mladić je dostavio [REDIGOVANO] u vezi s njegovim eventualnim puštanjem na slobodu.¹⁴

12. Dana 30. septembra 2024., sekretar je dostavio tražene podneske u kojima se, između ostalog, navodi: (i) da se stalno vode razgovori između Medicinske službe PJUN-a i Mladića i da “ne postoje neposredni planovi za [REDIGOVANO], niti postoje medicinski razlozi zbog kojih bi se to trebalo dogoditi u bliskoj budućnosti”; (ii) da Mladić u svakom slučaju nije pristao na [REDIGOVANO]; (iii) da nijedna opcija za liječenje nije isključena i da je planirana konsultacija za dobivanje drugog mišljenja u [REDIGOVANO]; (iv) da Mladića za njegovo trenutno zdravstveno stanje liječi multidisciplinarni ljekarski tim na čelu s [REDIGOVANO] koji ga liječi u civilnoj bolnici; i (v) da Sekretarijat Mehanizma ima na raspolaganju dežurnog prevodioca za bosanski/hrvatski/srpski jezik za sve pritvorenike u PJUN-u, što uključuje Mladića, kako za interne, tako i za ljekarske preglede izvan PJUN-a, i da se pružanje prevodilačkih usluga može dopuniti pomoću prevodilaca iz Jezičke službe Mehanizma.¹⁵

13. Dana 4. oktobra 2024., sekretar je dostavio još jedan periodični medicinski izvještaj u vezi s Mladićevim zdravstvenim stanjem, u kojem je nadležni ljekar PJUN-a naveo, između ostalog, da je, što se tiče Mladićeve [REDIGOVANO], “došlo [...] do poboljšanja njegovog stanja tokom protekle sedmice” i da se “nivo [REDIGOVANO] [...] smanjio”.¹⁶

¹³ Nalog za dostavljanje podnesaka, 25. septembar 2024. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Nalog od 25. septembra 2024.), str. 2-3.

¹⁴ Obavještenje u vezi s [REDIGOVANO], 26. septembar 2024. (povjerljivo), par. 2, Dodatak.

¹⁵ Podnesak sekretara u vezi s “Nalogom za dostavljanje podnesaka” od 25. septembra 2024., 30. septembar 2024. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Podnesci sekretara), par. 4-8, Dodatak (dalje u tekstu: Izvještaj PJUN-a od 27. septembra 2024.), str. 1.

¹⁶ Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 4. oktobar 2024. (povjerljivo), par. 4, Dodatak (dalje u tekstu: Izvještaj PJUN-a od 3. oktobra 2024.”), par. 5.

14. Takođe 4. oktobra 2024., Odbrana je dostavila odgovor na Podneske sekretara, tvrdeći da Izvještaj PJUN-a od 27. septembra 2024., koji je napisao zamjenik nadležnog ljekara PJUN-a, nije u skladu s onim što je Mladiću rekao nadležni ljekar PJUN-a.¹⁷

15. Dana 18. oktobra 2024., sekretar je dostavio dopunski medicinski izvještaj nakon Mladićevih konsultacija za drugo mišljenje u [REDIGOVANO].¹⁸ U njemu, Medicinska služba PJUN-a izvještava da se [REDIGOVANO] koji je konsultovan slaže s trenutnim planom liječenja i da primjećuje stalno poboljšanje Mladićeve [REDIGOVANO].¹⁹

16. Dana 31. oktobra 2024. i 5. novembra 2024., sekretar je dostavio dodatne periodične izvještaje, u kojim se, između ostalog, potvrđuje da se Mladićeva [REDIGOVANO] popravlja, iako sporo.²⁰

III. PRELIMINARNO PITANJE

17. Na početku, primjećujem da Mladić traži “privremeno puštanje na slobodu”, ali ne razmatra detaljno relevantnu sudsku praksu s tim u vezi. Pored toga, argumenti iznijeti u Molbi sugerišu da Mladić ne traži “puštanje na slobodu” kao takvo, već privremeno prebacivanje u Srbiju u svrhu medicinskih pregleda i, ukoliko je to potrebno, liječenja prije nego što bude vraćen u PJUN.²¹ Takav scenario razlikuje se od tradicionalnog privremenog puštanja na slobodu i više slični na privremeno prebacivanje u medicinsku ustanovu, s tim da bi i dalje ostao u pritvoru.

18. Smatram da, u osnovi, nije bitno da li Mladić traži privremeno puštanje na slobodu, prijevremeno puštanje na slobodu ili nekakvu privremenu izmjenu uslova u kojima je u pritvoru u svrhu medicinske dijagnostike i liječenja. U svakom scenariju, Mladić bi morao da dosegne veoma visok prag i, kako se detaljno navodi dolje u tekstu, on jednostavno ne potkrepljuje tvrdnju da njegovo trenutno zdravstveno stanje ili mogućnosti liječenja u Nizozemskoj opravdavaju vanrednu mjeru koju traži.²²

¹⁷ Odgovor odbrane u kojem se podržava hitni zahtjev i osvrće na “Podnesak sekretara u vezi s ‘Nalogom za dostavljanje podnesaka’ od 25. septembra 2024.”, 4. oktobra 2024. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Odgovor), par. 4-10, 12.

¹⁸ Daljnji podnesak sekretara u vezi s “Nalogom za dostavljanje podnesaka” od 25. septembra 2024., 18. oktobar 2024. (povjerljivo), par. 4, 6, Dodatak (Dalje u tekstu: Izvještaj PJUN-a od 16. oktobra 2024.).

¹⁹ Izvještaj PJUN-a od 16. oktobra 2024., str. 1.

²⁰ Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 31. oktobar 2024. (povjerljivo), par. 4, Dodatak, par. 6; Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 5. novembar 2024. (povjerljivo), par. 3, Dodatak, str. 2, 4.

²¹ V. Molba, par. 3-4.

²² V. Odluka od 10. maja 2024., par. 18, fusnota 26. V. takođe *Tužilac protiv Féliciena Kabuge*, predmet broj MICT-13-38-T, Odluka po molbi Féliciena Kabuge za izmjenu uslova pritvora, 29. oktobar 2024., str. 3-4.

IV. ANALIZA

19. Mladić tvrdi da se “trenutno suočava s [REDIGOVANO]”.²³ On tvrdi da “izgleda da medicinske pretrage i liječenje preduzeti u zatvorskoj bolnici i/ili u civilnoj bolnici nisu iscrpili sve odgovarajuće/dostupne korake, [REDIGOVANO], za njegovu bolest”.²⁴ Kako stoji u Molbi, ljekar po njegovom izboru identifikovao je nekoliko medicinskih koraka/procedura u vezi s liječenjem [REDIGOVANO] koji bi se mogli ispitati, prije nego što se [REDIGOVANO].²⁵ Ovaj ljekar je isto tako naveo da u liječenju “u PJUN-u i nizozemskoj bolnici izgleda da nedostaje integracija konsultacija medicinskih mišljenja iz različitih specijalizacija u vezi s rješavanjem [REDIGOVANO] i da je u Srbiji takav ljekarski konzilij koji se sastoji od stručnjaka iz raznih specijalizacija standardni pristup u ovim pitanjima, te da bi se on u Srbiji primijenio u slučaju g. Mladića”.²⁶ Na kraju, Mladić tvrdi da mu jezička barijera stvara “još jednu [REDIGOVANO] komplikaciju povrh već otežanog liječenja”.²⁷

20. U Odgovoru, Mladić tvrdi da se Molba zasniva na nalazima nadležnog ljekara PJUN-a da postoji “[REDIGOVANO]” situacija.²⁸ Međutim, Podnesci sekretara pokazuju “neskladnu, nedosljednu i drugačiju medicinsku sliku” i negiraju da postoji bilo kakva medicinska urgentnost.²⁹ Što se tiče jezičke barijere, Mladić tvrdi da bi se dostupnost prevodilaca jedino mogla riješiti tako što bi oni bili medicinski školovani.³⁰

21. Prema Izvještaju PJUN-a od 27. septembra 2024., “ne postoje urgentni medicinski razlozi zbog kojih bi bilo koja moguća terapija bila isključena”.³¹ Zapravo, multidisciplinarni ljekarski tim liječi Mladićevu [REDIGOVANO], i s Mladićem se razgovara o nekoliko opcija.³² Pored toga, u izvještaju PJUN-a od 3. oktobra ukazuje se na znakove poboljšanja.³³

22. Izvještaj PJUN-a od 16. oktobra 2024. ukazuje na to da je Mladić imao konsultacije u svrhu dobivanja drugog mišljenja u [REDIGOVANO], i da se [REDIGOVANO] koji je pregledao Mladića slaže s trenutnim planom liječenja, koji je fokusiran na [REDIGOVANO] primjenom

²³ Molba, par. 17.

²⁴ Molba, par. 18.

²⁵ Molba, par. 18.

²⁶ Molba, par. 19, 22-23.

²⁷ Molba, par. 24, 26-29.

²⁸ Odgovor, par. 5.

²⁹ Odgovor, par. 9.

³⁰ Odgovor, par. 14.

³¹ Izvještaj PJUN-a od 27. septembra 2024., str. 1.

³² Izvještaj PJUN-a od 27. septembra 2024., str. 1.

³³ Izvještaj PJUN-a od 3. oktobra 2024., par. 5.

raznih tehnika, bez [REDIGOVANO].³⁴ Pored toga, ponovo je izviješteno da se Mladićeva [REDIGOVANO] stalno popravlja, te da se on slaže da se trenutno liječenje nastavi.³⁵ Posljednja dva medicinska izvještaja potvrđuju ovaj pozitivni razvoj događaja.³⁶

23. Iako se u Molbi sugerše da medicinski stručnjaci u Nizozemskoj nisu u dovoljnoj mjeri istražili Mladićeve trenutne zdravstvene komplikacije i da su isuviše brzo predložili [REDIGOVANO], dokazi koji su mi predloženi ne potkrepljuju tu tvrdnju. Dana 18. septembra 2024., Medicinska služba PJUN-a izvijestila je da se Mladićevo stanje pogoršalo i da zahtijeva [REDIGOVANO]. Nakon konsultacija, smatralo se da je takav [REDIGOVANO] previše rizičan u Mladićevom slučaju. Mladić se zatim složio da traži drugo mišljenje u [REDIGOVANO]. I prema drugom mišljenju, potrebno je tražiti [REDIGOVANO]. Ništa ne ukazuje na to da su medicinski stručnjaci nedovoljno razmotrili mogućnosti liječenja i razgovarali o njima s Mladićem ili da određene mogućnosti liječenja ne postoje u Nizozemskoj. Pored toga, izgleda da se Mladić slaže s trenutnim planom liječenja.

24. Dalje, uvjerila sam se u argumentaciju sekretara u vezi s dostupnošću prevodilačkih usluga u svim Mladićevim kontaktima s nizozemskim i međunarodnim medicinskim stručnjacima i ne smatram da bi prevodioci koji su prisutni tokom tih kontakata trebali da budu medicinski školovani kako bi pružali usluge visokog kvaliteta.

25. U ovim okolnostima, Mladić ne potkrepljuje tvrdnju da postoji potreba da ide u Srbiju kako bi dobio dalje medicinsko mišljenje. Dobio je drugo mišljenje u [REDIGOVANO] i slobodan je da pozove ljekare po svom izboru da dođu u PJUN da izvrše procjenu njegovog stanja i da predlože mogućnosti liječenja. S tim u vezi, podsjećam da se na osnovu pravila 47 Pravilnika o pritvoru,³⁷ očekuje da se pritvorenicima u PJUN-u pruža isti nivo zdravstvene njege kakav stoji na raspolaganju zajednici u kojoj se nalazi, to jest, u Nizozemskoj.³⁸

26. Uslijed toga, nisam se uvjerila da je Mladić potkrijepio tvrdnju da njegovo trenutno stanje zahtijeva da bude prebačen u Srbiju na konsultacije i eventualno liječenje. Mladiću se i dalje pruža njega visokog kvaliteta u Nizozemskoj, ima više mogućnosti liječenja i uključen je u sve relevantne razgovore.

³⁴ Izvještaj PJUN-a od 16. oktobra 2024., str. 1.

³⁵ Izvještaj PJUN-a od 16. oktobra 2024., str. 1.

³⁶ Vidi gore par. 16.

³⁷ Pravilnik o pritvoru osoba koje čekaju suđenje ili žalbeni postupak pred Mehanizmom ili su iz drugog razloga pritvorene po ovlaštenju Mehanizma, 5. novembar 2018.

³⁸ V. Odluka od 10. maja 2024., par 35.

V. ZAKLJUČAK

27. Na osnovu informacija koje su mi predložene, smatram da Mladić u ovoj fazi nije potkrijepio svoj zahtjev i da mu se pruža sva potrebna njega u PJUN-u i u civilnim bolnicama. Shodno tome, smatram da Molbu treba odbiti.

VI. DISPOZITIV

28. Iz gore navedenih razloga, ovim **ODBIJAM** Molbu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

Dana 8. novembra 2024.,
u Haagu,
Nizozemska.

/potpis na originalu/
sudija Graciela Gatti Santana
predsjednica

[pečat Mehanizma]